

Nro.

91.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 19go Lipca 1794.

Gazety LXXXIV.

GALICYA.

W Lwowie d. 18. Lipca.

Przed 5. dniami odprawiał uroczyscie tuteyszy Archikatedralny Proboszcz JX. *Wittan* drugie prymicye, na których się wiele ludzi znaydowało. O tym szanownym Meżu słusznie powiedzieć można: że 50. lat swojego Kapłaństwa z zaszczytem Religii, i dobrem rodzaju ludzkiego przepędził.

Nasze woysko, które do kraiu Polskiego wkroczyło, i w Galicyi jest, składa

da się z 4. Brygad, z których jedna pod Kommendą Jenerała *Schulz* w Podgórzu, druga pod Kommendą Jenerała *Auersberg* w Woiewodztwie *Sendomierskiem*, trzecia pod Jenerałem *Maiersbeim* około *Zamościa*, a czwarta pod Jenerałem *Schneidauer* w Lwowie konfystuie. Nad temi Brygadami ma naywyższą Kommendę Jenerał Hrabia *Harnancour*, którego główna kwatera iest teraz w *Sendomierzu*, dokąd inż wiele osób tu-teyszey Kancellaryi wojenney się udało. Podług doniesień niektórych kolumna Jenerała *Maiersbeim* miała się ku *Puławóm* posunąć.

ANGLIA.

W Izbie wyższej gdy dziękczynienie dla Lorda *Home* imieniem Parlamentu projektowano, partya oppozycyjna znalazła sposobność doradzania pokoju; naybardziej zaś zalecał Xiążę de *Bedford* zwycięztwo iako nayskuteczniejszy frzodek do pokoju. Lord *Lauderdale* był tegoż samego zdania. „Lądowe woyny, mówił, nie są dla nas z pożytkiem, i dlatego potrzeba nam ich podług możności unikać. Nasza moc zawisła na potęgze morskiej, gdy więc teraz iey przewaga nad nieprzyjacielią iest okazana, zatem nie mamy się go czego obawiać,

a więc pokóy możemy zawrzeć „ Graf *Sidney* twierdził: że powtórzone tylko zwycięstwa mogą stały pokoy ziednać, gdyby tak wszyscy nasi Admiraltowie i Jenerali uczynili, iak Lord *Home*, wtenczas wkrótce mielibyśmy pokóy.

Tym samym sposobem rozprawiano i w izbie niższej; sam P. *Fox* na projekt względem podziękowania Lordowi *Home* przez Sekretarza Stanów *Dundas* uczyniony rzekł: „ jeśli Ministrowie nie użyją tego zwycięstwa za szrodek zawarcia pokoju, tedy zapewnie więcej szacunku i chwały iak pożytku przyniesie; „ Sekretarz *Dundas* oświadczył ieszcze chęć projektowania adresu dziękczynienia dla Lorda *Hood*, lecz P. *Scheridan* się dał słyszeć, iż temu projektowi ze wszystkich sił się opierać będzie.

Tym czasem przyszła Relacya tajney Komissyi wyznaczoney do inkwizycycyi wszystkich *Towarzystw Ludu Angielskiego*. Podług tey relacyi zamiarem było wszystkich towarzystw; aby każdy Angielczyk bez różnicy stanu i majątku miał głos w obieraniu nowych członków parlamentu, albo potwierdzeniu wyraźném dawniejszych. A ieśliby ten plan dobrymi sposobami uskuteczniiony bydz nie mógł; tedy nawet gwałtem to stać by się mia-

miało, i dla tego miała być broń zakupiona do wspólnego uzbrojenia się. Z tego wszystkiego Sekretarz Stanów Lord *Grenville* ten uczynił wniosek: „Odmianna Parlamentu w obieraniu i trwałości jest tylko pozorem tych związków, właściwy zaś ich zamiar był: wszystko w Anglii tak urządzić, iak jest we Francyi, i wszystko z gruntu przewrócić. „Na tém polegając twierdził: że Parlament powinien podziękować Królowi za to odkrycie, i zapewnić o swej wierności, i podległości względem niego, że Parlament jest przekonany, iż jest spisek iakiś na przewrócenie Konstytucyi; lecz że na to będzie czuwać, i przyzwoitych środków, i kar chwycić się nie zaniecha. „Graf *Lauderdale* oparł się temu twierdząc: że te relacye są tylko jednostronne, i bardziey na domniemaniach, iak na czynnościach się gruntują; że w r. 1780. było coś podobnego, to jest: reforma Parlamentu w robocie, i nayszacniwsze osoby w kraju Xiążę *de Portland*, Margraf *Rockingham*, Graf *Derby*, Lord *Townsem* i t. p. wspierali ten zamiar. Co się wtenczas godziło, nie może teraz niesprawiedliwością się nazwać; dlatego ón wotuje na przeciw projektowanemu Adressowi. Lecz nikt

za tém mniemaniem nie poszedł, i Adrefs był uchwalony. Podobnież się działo w izbie niższej. Proiektował tu Adrefs P. Pitt; Oppozycya, a w szczególności PP. Lambton, Robinson, Martin, i Fox sprzeciwiali się dla tego, że relacya owa była niedokładną, i iednostronną.

NIDERLAND.

Urzędowa relacya z Gent pod 23. Czerwca o trzech kwadransach na dwónastą w nocy.

„ Nieprzyziaciel atakował nasze pozycye trzema kolumnami: wszędy ze stratą został odparty. Kanonada prawey kolumny, i kolumny centralney trwała od 2. godziny po północy, aż do godziny 5. z południa. Kolumna lewa przypuściła atak do bramy od *Brügge*: stanowisko przy moście w *Mariekerke* na kanale od *Brügge* Hollendróm i Hannoveranóm było powierzone; lecz ci przymuszeni zostali do ustąpienia ztamtąd; nieprzyziaciel więc profitując zaraz z tey okoliczności usiłował rozwalić wchód przez mieyską bramę, który od iedney tylko Dywizyi Reymentu Arcyksięcia *Karola* był broniony; dywizya ta cudów mężstwa dokazywała, i sama nie tracąc bynajmniey odwagi bramy tey broniła,

lu-

lubo się nieprzyjaciel wdarł był już aż na most bramy. Tym czasem Podpółkownik *Monder* przyszedłszy na sukurs pomienioney Dywizyi odparł nieprzyjaciela, a kawalerya do ścigania tegoż wyflana odpędziła go drogą o 3. ćwierci mili od *Brügge*; napadła ona na drodze jedną nieprzyjacielską kompanię, i w pień ją wycięła. Nadeszłe pomatu posłuki daley jeszcze odparły nieprzyjaciela tak, iż we wszystkich trzech punktach swojego attaku ze znaczną stratą zбитy został. „

Nigdy tyle sił nie natężali Francuzi ku opanowaniu Niderlandu, nigdy ich liczba tak wielka nie była, ani ich przedsięwzięcia tak żwawe, iak teraz; zdają się zmierzać do tego, ażeby armię swoją *połnocną, Ardeńską, i Mozelską* w samym Irzodku naszych Prowincyi złączyli. Mocarstwa Koalicyjne więc chcą woyska swoje zkoncentrować; aby się tém silniey bronić mogły. Zanim liczne posłuki nadejdą, których z Anglii, i z Niemiec czekamy, i zanim zaczepnie postępować będzie można; następujące poczynione są dyspozycye. Jenerał *Clerfayt* opuścił pozycyę swoją w *Tbielt* dla zastonienia *Skaldy, Ostende, Brügge, i Nieuport* będą wodą zalane, i mocnemi garnizo-

na-

nami *Spodziewanych* woysk *Angielskich* i *Hannowerskich* bronione.

Armia *Francuzka* pod *Jenerałem Jourdan*, to iest: armia przy *Sambrze* sama tylko wynosi do 120,000. ludzi. *Zastania* ona obleżenie fortecy *Charleroy*, i przeszkadza przez wystawione bardzo liczne stanowiska komunikacyi między *Bruxellą*, i *Namur*. Ponieważ doświadczenie uczy: iż *Francuzi* nie łatwo się dają oblądzić, ale po naykrwawizyey nawet bitwie znowu powracać zwykli; dla tego armia *Jenerała Clerfayt* znaczne odebrała posiłki, aby tak była w stanie udaremnienia zamiarów nieprzyjacielskich, który wszystkich sił chce nateżyć do wzięcia miasta *Gent*. Ponieważ się coraz bardziej niebezpieczeństwo pomnaża, uchwalili *Jenerałowie Koalicyinych* *Mobarstw*: Centrum woyska w *Chateau Cambresis* konfystuiące sציagnąć do siebie, i zostawić tylko niejakie garnizony w 4. zdobytych fortecach, tak: iżby wszystkie nasze woyska przy *Sambrze* i przy *Gent* się zgromadziły, które wynosić będą razem 125,000. ludzi. *Nieuport*, i *Ostenda* mają liczne garnizony z woyska niedawno z *Anglii* przybyłego złożone, z tém wszystkiém użyją zalewu iako frzodka koniecznie potrzebnego ki
obro-

obronie, lubo tym sposobem kray na 12. lub 15. lat będzie zniszczony. Hannoweranie pod Jenerałami *Wallmoden i Hammersstein* zastępują *Brügge, i Ostende*. Jeżeli przemoc nieprzyjacielska, która w Flandryi zapewnie po nad 150,000. wynosi, nie dokaże przeprawić się przez *Skaldę*; tedy Prowincye dostatecznie zastionione być mogą.

Po wymaszerowaniu Xięcia de *Koburg* z *Dornick* (Tournay) Xiąże *d'York* założył tam główną kwaterę, gdzie i armia jego obozuje. Główna kwatera Xięcia de *Koburg* jest w *Bruxelli*, Lazarety nawet z *Gent* i *Dornick* tam są przeniesione. Centrum armii koalicyiney w *Chateau Cambresis* zostające, które do 18,0000. wynosi, maszeruje do Jenerała *Clerfayt*. Co się tyczy fortecy *Charleroy*, spodziewamy się, że się tak długo utrzyma, poki nie odbierze posiłków.